

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 7 października 2025 r.

Poz. 8480

UCHWAŁA NR XX.183.2025 RADY GMINY PRAŻMÓW

z dnia 25 września 2025 r.

w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Prażmów w 2025 roku”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. 2025 poz. 1153) i art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz. U. 2023 poz. 1580), Rada Gminy Prażmów uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Prażmów w 2025 roku”, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Prażmów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodnicząca Rady

Mirosława Borowska

Załącznik nr 1
do uchwały nr XX.183.2025
Rady Gminy Prażmów z dnia 25 września 2025 r.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Prażmów w 2025 r.

§ 1. Postanowienia ogólne

1. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Prażmów w 2025 roku został przygotowany zgodnie z art. 11a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.
2. Program jest dokumentem zawierającym kluczowe zadania dotyczące opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałania zjawisku bezdomności zwierząt.
3. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Prażmów w 2025 r. obejmuje wszystkie bezdomne zwierzęta z terenu Gminy Prażmów (w rozumieniu art. 4 pkt 16 ustawy o ochronie zwierząt), tj. zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały, a także zwierzęta biorące udział w zdarzeniach drogowych oraz koty wolno żyjące.
4. Podmioty realizujące zadania programu zobowiązane są do humanitarnego traktowania zwierząt tzn. uwzględniającego ich potrzeby i zapewniającego opiekę i ochronę.
5. Ilekroć w programie jest mowa o:
  - 1) **programie** - należy przez to rozumieć Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Prażmów w 2025 roku.
  - 2) **wolno żyjących kotach** - należy przez to rozumieć osobniki kota domowego będące zwierzętami dziedzicznymi, czyli zwierzętami udomowionymi żyjącymi w warunkach niezależnych od człowieka, których populacje należy wygaszać w ramach zapobiegania bezdomności zwierząt;
  - 3) **ośrodka rehabilitacji zwierząt** - ośrodek rehabilitacji zwierząt w rozumieniu art. 5 pkt. 13 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 poz. 1478);
  - 4) **azyłu dla zwierząt** - azyl dla zwierząt w rozumieniu art. 5 pkt 1e oraz art. 76 ustawy o ochronie przyrody;
  - 5) **gatunku obcym** - gatunek obcy w rozumieniu art. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. 2021 poz. 1718);
  - 6) **gatunku rodzimym** - gatunek inny niż gatunek obcy, o którym mowa w pkt. 5;
  - 7) **inwazyjnym gatunku obcym stwarzającym zagrożenie dla Unii** - inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii w rozumieniu art. 2 pkt. 8 ustawy o gatunkach obcych;
  - 8) **inwazyjnym gatunku obcym stwarzającym zagrożenie dla Polski** - inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Polski w rozumieniu art. 2 pkt. 7 ustawy o gatunkach obcych;
  - 9) **gatunku niebezpiecznym** – gatunek ujęty w rozporządzeniu z dnia 3 sierpnia 2011 r. w sprawie gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi (Dz.U. 2011 nr 173 poz. 1037).

§ 2. Cel programu

Celem Programu jest opieka nad zwierzętami bezdomnym (domowymi i gospodarskimi), kotami wolno żyjącymi, zapewnienie opieki weterynaryjnej zwierzętom poszkodowanym w wypadkach drogowych z terenu gminy Prażmów, a także zapobieganie bezdomności zwierząt.

§ 3. Zadania programu

1. W ramach Programu realizowane są następujące zadania:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom z terenu gminy Prażmów miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- 9) sterylizacja, kastracja oraz znakowanie psów i kotów;
- 10) promowanie prawidłowych postaw i zachowań człowieka w stosunku do zwierząt.

§ 4. Zapewnianie bezdomnym zwierzętom z terenu gminy Prażmów miejsca w schronisku dla zwierząt

1. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom z terenu gminy Prażmów, całodobowej opieki weterynaryjnej oraz miejsca w schronisku w 2025 r. realizuje uprawniony podmiot tj. Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce, schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Celestynowie, ul. Prosta 3, 05-430 Celestynów na podstawie podpisanej z Gminą umowy. Podmiot ten musi być zarejestrowany w rejestrze podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, prowadzoną przez powiatowego lekarza weterynarii.
2. Podmiot wymieniony w ust. 1 jest zobowiązany zapewnić bezdomnym zwierzętom pomieszczenia lub boksy, chroniące je przed zimnem, upałami i opadami atmosferycznymi, z dostępem światła dziennego, umożliwiające swobodne poruszanie się, odpowiednią karmę oraz stały dostęp do wody pitnej.
3. Zwierzęta bezdomne odłowione z terenu gminy Prażmów docelowo trafiają do Schroniska dla bezdomnych zwierząt, prowadzonego przez podmiot, z którym gmina Prażmów podpisała umowę. Wyjątek stanowią zwierzęta należące do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski i Unii oraz gatunki niebezpieczne, które przekazywane są do specjalistycznych azyli dla zwierząt lub innych uprawnionych podmiotów.
4. Schronisko dla bezdomnych zwierząt:
  - 1) spełnia wymogi ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1075) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schroniska dla zwierząt (Dz.U. 2022 poz. 175 z późn. zm.) oraz posiada stosowne zezwolenia.
  - 2) zobowiązane jest do informowania Urzędu Gminy Prażmów o zwierzętach:
    - a) przyjętych, z uwzględnieniem ich opisu i oznakowania (jeśli dotyczy);
    - b) oznakowanych i zarejestrowanych w Międzynarodowej Bazie Danych (jeśli dotyczy);
    - c) wysterylizowanych i wykastrowanych (jeśli dotyczy);
    - d) przekazanych do adopcji wraz z kopią umowy adopcyjnej oraz zaświadczeniem o aktualnym szczepieniu przeciwko wściekliźnie (jeśli dotyczy);
    - e) poddanych eutanazji wraz z określeniem jej przyczyny lub zgonach zwierząt w formie rejestru udostępnianego w sposób uzgodniony z Urzędem Gminy Prażmów.
  - 3) zobowiązane jest do utrzymywania zwierzęcia niewydanego do adopcji do jego śmierci.
5. Urząd Gminy Prażmów dokonuje kontroli warunków przetrzymywania zwierząt oraz dokumentacji dotyczącej zwierząt, oraz wskazuje w umowie ze schroniskiem dla bezdomnych zwierząt zapisy pozwalające jej na wykonanie kontroli bez wcześniejszego powiadomienia podmiotów świadczących usługi, o których mowa w ust. 2 i 3.

6. Urząd Gminy Prażmów prowadzi *Rejestr odłowionych zwierząt bezdomnych oraz zwierząt przekazanych do schroniska dla bezdomnych zwierząt oraz przekazanych do adopcji*, zawierający datę przekazania zwierzęcia do schroniska dla bezdomnych zwierząt, datę przekazania do adopcji, zabiegów profilaktycznych (szczepienia, odrobaczanie) poddanych zabiegom sterylizacji i kastracji (w tym kastracji aborcyjnej); poddanych eutanazji wraz z podaniem przyczyny lub zgonach zwierząt.

§ 5. Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie

1. Opieka nad wolno żyjącymi kotami na terenie gminy Prażmów ma na celu wygaszanie ich populacji i obejmuje w szczególności:

- 1) kontrolę populacji poprzez sterylizację lub kastrację, w tym kastrację aborcyjną, stanowiących najskuteczniejszy sposób zapobiegania bezdomności tych zwierząt;
- 2) kontrolę zdrowia, w tym w razie potrzeby zapewnienie opieki weterynaryjnej, leczenia, odrobaczania i szczepienia;
- 3) całoroczne dokarmianie karmą pełnowartościową przeznaczoną dla kotów realizowane w miejscach niedostępnych dla zwierząt dzikich;
- 4) zapewnienie czystości w miejscu bytowania;
- 5) zapewnienie możliwości schronienia się w miejscu bytowania;
- 6) oddawanie do adopcji kociąt oraz kotów wykazujących chęć życia z człowiekiem;
- 7) usypianie ślepych miotów.

2. Sprawowanie opieki nad wolno żyjącymi kotami na terenie gminy Prażmów, w tym ich dokarmianie, realizowane jest we współpracy ze społecznymi opiekunami wolno żyjących kotów, poprzez:

- 1) prowadzenie przez Urząd Gminy Prażmów ewidencji miejsc bytowania wolno żyjących kotów, w tym liczby kotów;
- 2) finansowanie kastracji lub sterylizacji oraz leczenia wolno żyjących kotów przez Gminę;
- 3) zakup i wydawanie karmy opiekunom społecznym kotów wolno żyjących;
- 4) zorganizowanie pracy społecznym opiekunom wolno żyjących kotów, poprzez ustanowienie zasad prowadzonej opieki, w tym:
  - a) prowadzenie i coroczne aktualizowanie ewidencji społecznych opiekunów wolno żyjących kotów;
  - b) zobowiązanie społecznych opiekunów wolno żyjących kotów do dokarmiania wolno żyjących kotów wydaną karmą w miejscach niedostępnych dla zwierząt dzikich;
  - c) zobowiązanie społecznych opiekunów wolno żyjących kotów do utrzymywania czystości w miejscu dokarmiania wolno żyjących kotów oraz zapewnienia im dostępu do czystej wody;
  - d) zobowiązanie społecznych opiekunów wolno żyjących kotów do informowania Urzędu Gminy Prażmów o nowych, chorych lub niewykastrowanych wolno żyjących kotach, ślepych miotach wolno żyjących kotów, a także informowania o swojej nieobecności w celu uzgodnienia zastępstwa;
  - e) współpracę ze społecznymi opiekunami wolno żyjących kotów w celu ustalenia schronień dla wolno żyjących kotów w miejscu ich bytowania;
  - f) wskazanie zakładów leczniczych dla zwierząt odpowiedzialnych za sterylizację lub kastrację, w tym kastrację aborcyjną, a także leczenie wolno żyjących kotów;

§ 6. Odławianie bezdomnych zwierząt

1. Na terenie gminy Prażmów prowadzi się stałe odławianie bezdomnych zwierząt.
2. Odłowieniu podlega także potomstwo zwierząt bezdomnych będące efektem ich rozmnożenia się środowisku.

3. Odławianie zwierząt bezdomnych i ich transport odbywa się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.
4. Interwencja odławiania bezdomnych zwierząt podejmowana jest na zlecenie pracowników Urzędu Gminy Prażmów, przez uprawniony Podmiot tj. Służbę Ratownictwa Specjalistycznego, ul. Kościuszki 10 lok. 1, 05-500 Piaseczno, z którym Gmina zawarła umowę.
5. Urząd Gminy Prażmów określa sposób postępowania ze zwierzętami bezdomnymi podczas pracy urzędu oraz poza godzinami jego urzędowania poprzez zamieszczenie wytycznych na stronie internetowej Gminy dostępnej pod adresem: <https://prazmow.pl/kontakt/>.
6. Interwencja, o której mowa w ust. 2 dotyczy w pierwszej kolejności zwierząt agresywnych, z wypadków, chorych lub zagrażających bezpieczeństwu ludzi.
7. Odłów zwierząt odbywa się przy pomocy urządzeń i środków niestwarzających zagrożenia dla życia i zdrowia zwierząt oraz nie zadających im cierpienia.
8. Odłowione zwierzęta, dla których nie istnieje możliwość ustalenia właściciela, po okresie kwarantanny mogą zostać zakwalifikowane do adopcji. Wyjątek stanowią zwierzęta należące do inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski i Unii oraz zwierzęta należące do gatunków niebezpiecznych, które przekazuje się do specjalistycznego azylu dla zwierząt lub innego uprawnionego podmiotu niezwłocznie po odłowieniu i udzieleniu opieki weterynaryjnej.
9. Wszystkie odłowione psy i koty z terenu gminy Prażmów po okresie 14 dniowej kwarantanny zostają oznakowane (zaczipowane) i zaszczepione przeciw wściekliznie, a ich dane wprowadzane są do Międzynarodowej Bazy Danych.
10. Wszystkie odłowione psy i koty z terenu gminy Prażmów jeśli nie znaleziono ich właściciela, po okresie 14 dniowej kwarantanny odbytej w schronisku, poddawane są obowiązkowej sterylizacji lub kastracji. Wyjątek stanowią zwierzęta, których wiek lub stan zdrowia nie pozwalają na wykonanie zabiegu.

§ 7. Obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt;

1. Sterylizacja albo kastracja (w tym kastracja aborcyjna) bezdomnych psów i kotów przekazanych do Schroniska dla bezdomnych zwierząt realizuje zakład leczniczy dla zwierząt wyznaczony przez to Schronisko.
2. Sterylizacji albo kastracji (w tym kastracji aborcyjnej) nie przeprowadza się w przypadku zwierząt, u których istnieją przeciwwskazania do wykonania tych zabiegów, z uwagi na stan zdrowia i/lub wiek oraz zwierząt czasowo odebranych właścicielom do czasu orzeczenia przez Sąd przypadku tych zwierząt.

§ 8. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt

1. Poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt realizują:
  - 1) Schronisko – poprzez prowadzenie działań zmierzających do pozyskiwania nowych właścicieli i oddawania do adopcji bezdomnych zwierząt osobom zainteresowanym i zdolnym zapewnić im należyte warunki bytowania;
  - 2) Pracownicy Urzędu Gminy Prażmów – poprzez zachęcanie mieszkańców do adopcji bezdomnych zwierząt oraz umieszczanie ogłoszeń na stronie internetowej Gminy bądź tablicy ogłoszeń;
  - 3) Organizacje pozarządowe - poprzez prowadzenie akcji adopcyjnych i promocyjnych.
2. Adopcji może dokonać wyłącznie osoba pełnoletnia, po podpisaniu umowy adopcyjnej.

§ 9. Usypianie ślepych miotów

1. Ślepe mioty usypiane są wyłącznie na zasadach wskazanych w art. 11a ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie zwierząt.

2. Zabiegi usypiania ślepych miotów zwierząt bezdomnych wykonywane są w zakładzie leczniczym dla zwierząt, o którym mowa w § 4 ust. 1 Programu. Interwencja podejmowana jest na zlecenie Urzędu Gminy Prażmów.
3. Zabiegi usypiania ślepych miotów kotów wolno żyjących zgłaszane są przez opiekunów tych kotów do Urzędu Gminy Prażmów. Po wystawieniu zlecenia przez pracownika, zabiegi wykonywane są w zakładzie leczniczym dla zwierząt, o którym mowa w § 4 ust. 1 Programu.
4. Mając na celu zapobieganie bezdomności zwierząt Urząd Gminy Prażmów może zlecić usypienie ślepego miotu zwierząt domowych za zgodą ich właściciela, po złożeniu przez niego deklaracji o poddaniu sterylizacji zwierzęcia, którego miot zostanie uspiony.
5. Zwierzęta transportowane są do zakładu leczniczego dla zwierząt przez uprawniony podmiot, o którym mowa w § 6 ust. 4 Programu.
6. Po odebraniu miotu samicy zapewnia się jej opiekę weterynaryjną w celu zahamowania laktacji;
7. Zwłoki uspionych zwierząt muszą być zabezpieczone przez podmiot, o którym mowa w § 4 ust. 1 Programu, do czasu zabrania ich przez odpowiednie służby do tego przeznaczone, z którymi podmiot posiada podpisaną umowę na takie usługi.

§ 10. Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich

1. Gospodarstwo rolne nr identyfikacyjny PL034927086, zlokalizowane w miejscowości Wola Prażmowska, pod adresem ul. Południowa 20, przyjmuje i zapewnia opiekę bezdomnym zwierzętom gospodarskim (w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich) z terenu gminy Prażmów, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd przebywały, oraz w sytuacjach kiedy zwierzę zostało czasowo odebrane właścicielowi lub opiekunowi na podstawie decyzji Wójta Gminy (zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie zwierząt).
2. Zwierzęta odławiane transportowane są przez uprawniony podmiot, o którym mowa w § 6 ust. 4 Programu.
3. Interwencja podejmowana jest na zlecenie Urzędu Gminy Prażmów.
4. Gospodarstwo zobowiązane jest do zapewnienia przetrzymywanemu zwierzęciu warunków odpowiednich dla danego gatunku z uwzględnieniem jego wieku i pozostałych potrzeb, dotyczy to w szczególności zapewnienia odpowiedniej paszy i dostępu do wody oraz pozostałych warunków zgodnie z przepisami odrębnymi.
5. Urząd Gminy Prażmów dokonuje kontroli warunków przetrzymywania zwierząt oraz dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej w gospodarstwie rolnym co najmniej raz do roku. W ramach podpisanych umów Gmina dokonuje zapisów, które pozwalają jej na wykonanie kontroli bez wcześniejszego powiadomienia podmiotu świadczącego ww. usługi.

§ 11. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt

1. Całodobowa opieka weterynaryjna dla zwierząt rannych w zdarzeniach drogowych na terenie gminy realizowana jest przez Podmiot, z którym Gmina podpisała umowę. Dane podmiotu należy przekazać do Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego.
2. Prowadzący pojazd mechaniczny, który potrącił zwierzę, zobowiązany jest do udzielenia rannemu zwierzęciu stosownej pomocy poprzez zawiadomienie Podmiotu, o którym mowa w ust.1.

3. W przypadku gdy ranne zwierzę lub martwe zwierzę stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego należy powiadomić o zdarzeniu Policję (*nr telefonu 477 245 213 lub 112*), do której obowiązków, należy czuwanie nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu na drogach zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988, z późn. zm. Policję należy powiadomić o zdarzeniu także w sytuacji, gdy ranne zwierzę pozostaje na poboczu drogi, gdyż wciąż stanowi ono potencjalne zagrożenie dla ruchu drogowego, gdyż może ponownie wejść na drogę. Policja zobowiązana jest do podjęcia działań związanych z zabezpieczeniem zwierzęcia.
4. W razie konieczności bezzwłocznego uśmiercenia zwierzęcia, czynność ta dokonywana jest przez poddanie zwierzęcia eutanazji przez lekarza weterynarii lub, w przypadku wyłącznie zwierząt wolno żyjących (dzikich), przez zastrzelenie (jako jedna z najszybszych i najbardziej humanitarnych metod w takiej sytuacji) przez osobę uprawnioną do użycia broni palnej zgodnie z art. 33 ust. 3 oraz ust. 4 ustawy o ochronie zwierząt.
5. W przypadku konieczności bezzwłocznego uśmiercenia zwierzęcia objętego ochroną gatunkową należy uzyskać ustne zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (nr telefonu 22 278 02 10) – w przypadku gatunków objętych ochroną częściową, lub ustne zezwolenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (nr telefonu 669 660 648) – w przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą. Wykaz gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową wraz z podziałem na gatunki objęte ochroną częściową oraz gatunki objęte ochroną ścisłą znajduje się w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016, poz. 2183, z późn. zm.).
6. Odłów zwierząt i ich transport odbywa się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa i realizowane jest przez Podmiot, o którym mowa w ust. 1 lub inne podmioty posiadające stosowne uprawnienia.
7. Zgodnie z §9 pkt 3 lit b rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt w przypadku chwytania objętych ochroną zwierząt rannych i osłabionych w celu udzielenia im pomocy weterynaryjnej lub przemieszczenia do ośrodka rehabilitacji zwierząt, nie jest wymagane uzyskanie w tym derogacji w zakresie ustawowych zakazów wynikających z ochrony gatunkowej.
8. Odłowione zwierzęta wolno żyjące (dzikie) należące do gatunków rodzimych, w tym objętych ochroną gatunkową, wymagające opieki lub niemogące wrócić do środowiska przekazywane są do specjalistycznego ośrodka rehabilitacji zwierząt. Wykaz azyli dla zwierząt dostępny jest pod adresem: <https://www.gov.pl/web/gdos/wykaz-azyli-dla-zwierzat>.

§ 12. Sterylizacja, kastracja oraz znakowanie

1. Sterylizacja i kastracja zwierząt to zabiegi mające na celu zapobieganie niekontrolowanej rozrodczości. Natomiast znakowanie (tzw. czipowanie) zwierząt jest jedną z głównych metod zapobiegania bezdomności, umożliwiającą szybką identyfikację właścicieli.
2. Gmina pokrywa 50% kosztów zabiegów kastracji i sterylizacji psów i kotów, których właściciele zamieszkują na terenie gminy Prażmów.
3. Wszczepienie pod skórę psom czipów elektronicznych identyfikatorów (lewa strona szyi lub pomiędzy łopatkami), finansowane jest w całości przez Gminę.
4. Zabiegi kastracji, sterylizacji psów i kotów oraz czipowania psów wykonuje Przychodnia Weterynaryjna Wiesław Chwedczuk, ul. P. Czołchańskiego 4, 05-505 Prażmów.
5. Zwierzętom poddanym zabiegom kastracji i sterylizacji zapewniona jest niezbędna pomoc lekarska w tym:
  - 1) zapewnienie opieki pooperacyjnej do czasu wybudzenia z narkozy, w tym podanie środka przeciwbólowego i antybiotyku;

2) wizytę kontrolną, w siedzibie zakładu leczniczego dla zwierząt, obejmującą badanie kliniczne oraz zdjęcie szwów (poza przypadkami użycia szwów wchłanianych śródskórnych).

§ 13. Promowanie prawidłowych postaw i zachowań człowieka w stosunku do zwierząt

1. W ramach prowadzonego przez gminę Prażmów programu realizowane są następujące działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym, przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz lekarzami weterynarii, a także Instytutem Nauk o Zwierzętach Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie:

- 1) edukacja mieszkańców w zakresie odpowiedzialnej i właściwej opieki nad zwierzętami oraz ich humanitarnego traktowania;
- 2) propagowanie czipowania oraz sterylizacji i kastracji zwierząt;
- 3) propagowanie adopcji zwierząt ze schroniska;
- 4) edukacja mieszkańców w zakresie postępowania w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- 5) edukacja mieszkańców w zakresie zasad prawidłowego dokarmiania zwierząt wolno żyjących (dzikich);
- 6) propagowanie działań minimalizujących oddziaływanie człowieka na zwierzęta wolno żyjące (dzikie) oraz ich siedliska.

§ 14. Finansowanie programu

1. Koszty realizacji zadań określonych w Programie ponosi gmina Prażmów.

2. W 2025 r. na realizację niniejszego Programu przeznaczono następujące środki:

1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom z terenu gminy Prażmów miejsca w schronisku dla zwierząt – **61 500,- zł.**, w tym:

- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt,
- usypianie ślepych miotów,
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

2) opieka nad wolno żyjącymi kotami, ich dokarmianie - **999,10 zł.**, w tym:

- zakup karmy pełnowartościowej przeznaczonej dla kotów.

3) odławianie bezdomnych zwierząt – **15 252,- zł.** w tym:

- interwencyjna eutanazja zwierzęcia biorącego udział w zdarzeniu drogowym,

4) zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym – porozumienie nieodpłatne.

5) zabiegi sterylizacji i kastracji psów i kotów oraz znakowanie psów – **25 000,- zł.**; w tym:

- zabiegi kastracji lub sterylizacji kotów wolno żyjących,